

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas

2016/2222(INI)

2.3.2017

NUOMONĖ

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto

pateikta Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui

dėl alyvpalmių aliejaus ir atogrąžų miškų naikinimo
(2016/2222(INI))

Nuomonės referentas: Florent Marcellesi

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas ragina atsakingą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. atkreipia dėmesį į dažnesnį, palyginti su kitų rūšių augaliniais aliejais, alyvpalmių aliejaus naudojimą perdirbtuose maisto produktuose – šiuo metu apie 50 proc. supakuotų produktų sudėtyje yra šio aliejaus – ir jo naudojimą gaminant biodegalus;
2. pažymi, kad alyvpalmių aliejus sudaro maždaug ketvirtadalį viso pasaulyje suvartojamo augalinio aliejaus kiekio ir apie 60 proc. pasaulinės augalinio aliejaus prekybos;
3. yra susirūpinęs dėl prognozių, pagal kurias alyvpalmių aliejaus paklausa per ateinančius dešimtmečius pasaulyje patrigubės, nes tai gali kelti pavojų aplinkai ir visuomenei;

Kitų riebalų ir aliejų naudojimas

4. pažymi, kad alyvpalmių aliejų žemės ūkio ir maisto pramonė naudoja kaip ingredientą ir (arba) kaip pakaitalą dėl jo, kaip žaliavos, našumo ir cheminių savybių, pavyzdžiui, jį lengva saugoti, dėl jo lydymosi temperatūros ir mažesnės kainos;
5. taip pat pažymi, kad ES alyvpalmių sėklų išspaudos ES naudojamos gyvūnų pašarams, visų pirma pieninių ir mėsinių gyvulių penėjimui;
6. atkreipia dėmesį į tai, kad rapsų sėklų išspaudų arba šalutinius produktus taip pat galima naudoti kaip baltymingus pašarus, taip būtų galima sumažinti priklausomybę nuo sojų pupelių importo iš viso pasaulio;
7. atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad ES taikomi griežtesni socialiniai, sveikatos ir aplinkos apsaugos standartai;
8. ragina Komisiją ir valstybes nares laikytis politikos, kurią įgyvendinant būtų labiau išnaudojami dideli pieno riebalų kiekiai, gaminami ES, siekiant mažinti priklausomybę nuo iš trečiųjų šalių importuojamo alyvpalmių aliejaus;

Ženklinimas

9. palankiai vertina Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams nuostatą, pagal kurią supakuotų maisto produktų sudedamųjų dalių sąrašė privaloma nurodyti augalinių aliejų rūšis, įskaitant alyvpalmių aliejų;
10. primygtinai ragina įgyvendinti šią privalomą ženklavimo sistemą pagal valstybes nares ir perdirbėjus, siekiant užtikrinti atsekamumą ir pagrįstus pirkimo sprendimus;
11. atkreipia dėmesį į didelį skaitmeninių priemonių naudojimo potencialią teikiant vartotojams informaciją apie alyvpalmių aliejaus perdirbtų prekių sudėtyje tvarumą, pavyzdžiui, brūkšninio kodo nuskaitymo taikomąsias programas;
12. ragina Komisiją pateikti išsamius duomenis apie alyvpalmių aliejaus importą į ES, jo naudojimą ir suvartojimą Europoje;

Sveikata

13. atkreipia dėmesį į Europos maisto saugos agentūros (EFSA) tyrimo¹ ir kitų tyrimų rezultatus, kurie parodė, kad perdirbtų augalinių aliejų, ypač alyvpalmių aliejaus, sudėtyje yra genotoksinių ir kancerogeninių teršalų, kurie susidaro rafinavimo proceso metu esant aukštomis temperatūroms, kurie gali daryti poveikį sveikatai;
14. primygtinai ragina valstybes nares toliau užtikrinti, kad būtų laikomasi maisto saugos teisės aktų ir gaminių, pagamintų naudojant augalinius aliejus, įskaitant alyvpalmių aliejų, ženklavimo;
15. susirūpinęs pažymi, kad kai kuriose valstybėse narėse gaminant pieno produktus, pvz., sūrį, ir toliau naudojamas alyvpalmių aliejus to nenurodant ant produkto ir taip klaidinami vartotojai;
16. ragina Komisiją ir valstybes nares vykdyti vartotojų informavimo apie alyvpalmių aliejaus ypatumus kampanijas, siekiant apsaugoti jų sveikatą ir skatinti sąmoningą vartojimą;

Miškų naikinimo veiksniai ir geografinė aprėptis (arba) mastas

17. pažymi, jog alyvpalmių aliejus yra svarbus nerimą keliančio masto miškų naikinimo tropinėse vietovėse veiksnys;
18. atkreipia dėmesį, kad 73 proc. visų sunaikinamų miškų naikinami siekiant atlaisvinti žemės žemės ūkio žaliavoms, o 40 proc. visų sunaikinamų miškų naikinami dėl didelio masto monokultūrinių alyvpalmių plantacijų auginimo²;
19. pažymi, kad didžioji palmių aliejaus gamybos dalis vyksta Malaizijoje ir Indonezijoje, kurios kartu pagamina apie 85 proc. visos pasaulio produkcijos, gamybos apimtys taip pat didelės arba didėja Papua Naujojoje Gvinėjoje, Liberijoje, Kongo Demokratinė Respublika, Kolumbijoje ir Peru;
20. atkreipia dėmesį į greitai ir dideliu mastu vykstančius pokyčiai, per vieną ar du dešimtmečius padvigubėjo arba patrigubėjo žemės plotų, pertvarkytų į alyvpalmių plantacijas, šiose septyniose pagrindinėse eksportuojančiose šalyse, iki 15 proc. miškų išnyko per vos daugiau nei dešimtmetį;
21. atkreipia dėmesį pasaulinio miškų naikinimo veiksnių sudėtingumą, pavyzdžiui, žemės atlaisvinimą galvijams ir pasėliams, ypač gyvulių pašarams ES skirtai sojai auginti, taip pat alyvpalmių aliejui, miestų drėkai, medienos ruošai ir kitai intensyviai žemės ūkio veiklai;
22. pripažįsta, kad reikia visapusiškos koncepcijos, pagal kurią būtų atsižvelgiama į visus miškų naikinimo veiksnius ir būtų imamasi veiksmų ir bendradarbiaujama su gaminančiomis ir vartojančiomis šalimis;

¹ EMST leidinys, 2016 m.; 14(5): 4426 [159 p.], <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4426>.

² ES vartojimo poveikis miškų naikinimui: Išsami ES vartojimo poveikio miškų naikinimui analizė, 2013 m., Europos Komisija. <http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/1.%20Report%20analysis%20of%20impact.pdf> (p. 56).

Poveikis aplinkai

23. pripažįsta, kaip svarbu išsaugoti atogrąžų miškus ir biologinę įvairovę; yra labai susirūpinęs dėl labai didelės biologinės įvairovės atogrąžų miško pavirtimo alyvpalmių monokultūrų plantacijomis, nepakeičiamų gamtos buveinių ir ekosistemų, kuriose yra daug endeminių ir nykstančių rūšių, sąskaita;
24. atkreipia dėmesį į didelių alyvpalmių monokultūrų poveikį, nes dėl jų atsiranda daugiau kenkėjų, o dėl žemės ūkyje naudojamų chemikalų užteršiamas vanduo, vyksta dirvožemio erozija ir daromas poveikis anglies dioksido absorbentams ir viso regiono ekologijai, taip pat trukdoma gyvūnų rūšių migracijai;
25. atkreipia dėmesį į tai, kad atogrąžų miškų ir durpingo dirvožemio deginimas, *inter alia*, siekiant pertvarkyti žemę žemės ūkio maisto produktų gamybos ir energetikos sistemų tikslams, yra susijęs su didele žala aplinkai ir, be kita ko, išmetamas didelis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis;

Poveikis vietos bendruomenėms, žemės grobimui ir smulkiesiems ūkininkams

26. atkreipia dėmesį į tai, kad paverčiant miškus alyvpalmių monokultūrų plantacijomis labai neigiamą poveikį patiria miškų teritorijoje gyvenantys žmonės, įskaitant smulkiuosius ūkininkus, kurie vis dažniau netenka savo žemė arba perkeliama į mažiau derlingas vietas;
27. susirūpinęs atkreipia dėmesį į besikartojančius medienos ruošos, žemės grobimo ir neteisėto arba priverstinio plantacijų žemės išsigijimo atvejus; be to, pažymi, kad naikinant atogrąžų miškus taip pat naikinama nuo šių pragyvenimo šaltinių priklausomų bendruomenių egzistencija;
28. atkreipia dėmesį į socialinę nelygybę ir blogas darbo sąlygas, vyraujančias kai kuriose plantacijose;
29. taigi ragina atitinkamas valdžios institucijas kilmės šalyse, gerbti žmogaus teises, įskaitant miškų vietovių gyventojų teises į žemę, ir priimti rimtesnius aplinkosaugos, socialinius ir sveikatos įsipareigojimus, atsižvelgiant į JT Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) neprivalomas žemės valdymo gaires¹;

Kaimo plėtra ir agroekologiniai metodai

30. mano, kad reikėtų derinti atogrąžų miškų išsaugojimą ir tvarią kaimo plėtrą siekiant užkirsti kelią skurdui ir skatinti darbo vietų kūrimą atitinkamose vietovėse, ir ragina Komisiją ir valstybes nares prisidėti prie regionų socialinio ir ekonominio vystymosi;
31. pripažįsta alyvpalmių vaidmenį plėtojant įvairias kelių pasėlių auginimo vienu metu sistemas, nes tai užtikrina vertingas pajamas smulkiesiems ūkiams;
32. mano, kad pastangos, kuriomis siekiama sustabdyti miškų naikinimą turi apimti vietas

¹ JT FAO Neprivalomos atsakingo žemės, žuvininkystės ir miškų išteklių valdymo gairės sprendžiant nacionalinio aprūpinimo maistu saugumo klausimus, Roma 2012 m., <http://www.fao.org/docrep/016/i2801e/i2801e.pdf>

gebėjimų ugdymą, technologinę pagalbą ir bendruomenių tarpusavio keitimąsi geriausia patirtimi, taip pat paramą smulkiesiems ūkiams, kad jie kuo produktyviau naudotų esamus savo pasėlių plotus ir papildomai nesiimtų miškų žemės paskirties keitimo; šiomis aplinkybėmis pabrėžia dideles agroekologinių metodų teikiamas galimybes maksimizuoti ekosistemos funkcijas auginant kelis pasėlius vienu metu, auginant didelę kultūrų įvairovę, plėtojant agrarinės miškininkystės sistemą, taikant permakultūros metodus, nepriklausant vien tik nuo įdedamo žaliavų kiekio ir nesigriebiant auginti monokultūrų;

Biodegalai

Plinta alyvpalmių aliejaus kaip biokuro naudojimas

33. pažymi, kad Europoje suvartojamo alyvpalmių aliejaus paklausą didžiaja dalimi nulemia jo kaip biodegalų naudojimas;
34. pažymi, kad 70 proc. ES suvartojamų biodegalų užauginama ir pagaminama Europos Sąjungoje, o iš biodegalų, importuojamų į ES, 23 proc. yra alyvpalmių aliejus, daugiausia importuojamas iš Indonezijos, o kiti 6 proc. yra soja¹;
35. nors jo paplitimas skirtingose valstybėse narėse labai skiriasi, atkreipia dėmesį į didžiulį alyvpalmių aliejaus, kaip pirmosios kartos biodyzelino, gamybos augimą – 2010–2014 m. jo gamyba padidėjo 2,6 mln. tonų, o tai yra 606 proc. padidėjimas, kai tuo pat metu bendra alyvpalmių aliejaus dalis ES suvartojamame biodyzeline išaugo nuo 6 proc. 2010 m. iki beveik trečdalio (31 proc.) 2014 m., o beveik pusė ES sunaudojamo alyvpalmių aliejaus sunaudojama kaip transporto degalai²;

Netiesioginis poveikis, įskaitant netiesioginio žemės naudojimo keitimą

36. pažymi netiesioginį ES biodegalų paklausos poveikį, susijusį su atogrąžų miškų naikinimu;
37. pažymi, kad, jeigu atsižvelgiama į šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų dėl netiesioginio žemės naudojimo keitimo, kiekį³, taikant tam tikrus biodegalų gamybos būdus didėja bendras išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, o alyvpalmių aliejaus biodyzelinas yra taršiausi biodegalai⁴;
38. todėl prašo, kad būtų atsižvelgiama į visą biodegalams gaminti skirtų augalų auginimo energijos kainą analizuojant biodyzeliną, kaip alternatyviųjų degalų rūšį, ir kad Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje būtų visapusiškai atsižvelgiama biodegalų gamybos išmetamus teršalus dėl netiesioginio žemės paskirties keitimo;
39. mano, kad vadovaujantis politikos suderinamumo vystymosi labui principu biokuras neturėtų sukelti miškų naikinimo, nei poveikio aprūpinimui maistu ir teisei į maistą trečiojoje šalyse, kuriais siekiama palaipti nutraukti valstybės paramą biodegalams,

¹ EUROSTATAS. „Supply, transformation and consumption of renewable energies“; Metiniai duomenys (nrg_107a), 2015 m. Globiom tyrimas „ES suvartojamų biodegalų poveikis žemės naudojimo paskirties keitimui.“ (angl. *The land use change impact of biofuels consumed in the EU*) ir <http://www.fediol.be/>

² Ten pat.

³ Komisijos Atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo pažangos ataskaita SWD(2015) 0117.

⁴ 2015 m. Globiom tyrimas „ES suvartojamų biodegalų poveikis žemės naudojimo paskirties keitimui.“

pagamintiems iš palmių aliejaus;

Pirmos ir antros kartos biodegalai

40. atkreipia dėmesį į pirmosios kartos biokuro vyravimą ir nepakankamas galimybes gauti rinkoje antrosios kartos biokuro; ragina Komisiją ir valstybes nares remti tolesnę naujos kartos biodegalų plėtrą, siekiant išvengti miškų kirtimo;
41. ragina palaiapsniui, tačiau sparčiai atsisakyti visų paskatų biodegalams iš alyvpalmių aliejaus, nes tai didina konkurenciją dėl žemės su maisto gamyba, dėl to naikinami miškai ir gerokai prisidedama prie išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio;
42. šiuo klausimu remiasi GLOBIOM tyrimu, kuris aiškiai rodo, koks stubinamai didelis išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis priskirtinas alyvpalmių aliejui;
43. ragina taikyti privalomą biodegalų komponentų kilmės ženklinimą;

Tiekimo grandinės skaidrumas

44. mano, kad atsekamumas maisto produktų grandinėje yra būtinas importuotojams ir vartotojams, ypač tam, kad jie sugebėtų atskirti teisėtai ir neteisėtai pagamintą, iš tvarių ir iš netvarių šaltinių išgaunamą alyvpalmių aliejų ir jo šalutinius produktus;
45. pažymi, kad tiekimo grandinės skaidrumas leidžia gauti duomenų apie alyvpalmių aliejų, įvežamą iš didelės rizikos teritorijų;

Sertifikavimas

46. pripažįsta svarbų vaidmenį ir galimybes, kurias atveria įvairių rūšių savanoriškos tvarumo sertifikavimo sistemos, skirtos alyvpalmių aliejaus produktams, ir mano, kad jas taikant turi būti atsižvelgiama į jo gamybos poveikį aplinkai ir socialinį poveikį;
47. pažymi, kad Europos Audito Rūmų ataskaitoje¹ padaroma išvada, kad sertifikavimo sistemos neužtikrina tikro alyvpalmių aliejaus tvarumo, taigi negali veiksmingai užtikrinti atitinkamų standartų ir jų laikymosi;
48. ypač atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmai nustatė, jog kai kurios schemas buvo nepakankamai skaidrios arba jų valdymo struktūros buvo šališkos, dėl to galėtų kilti interesų konfliktų ir neefektyviai vykti komunikacija, kritikavo tvarumo standartų kriterijus, įskaitant su žemės valdomis susijusius konfliktus, priverstinį/vaikų darbą, blogas darbo sąlygas ūkininkams, o taip pat nustatė, kad dėl šių trūkumai buvo gauti nepatikimi statistiniai duomenys ir neteisingai apskaičiuotas per didelės apimties sertifikuotų biodegalų kiekis, kurie tiesiog negali būti tvarūs;
49. taigi yra susirūpinęs ir tuo, kad ES biodegalų tvarumo sertifikavimo sistema nėra visiškai patikima, ir mano, kad sertifikavimo sistemos turėtų būti toliau vystomos ir nuolat tobulinamos, siekiant užtikrinti, kad alyvpalmių aliejaus gamyba būtų tikrai tvari ir kad

¹ Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 18/2016 (2015 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimas): ES tvarių biodegalų sertifikavimo sistema.

http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_18/SR_BIOFUELS_LT.pdf.

būtų veiksmingai užtikrintas atitinkamų standartų laikymasis;

50. ragina įgyvendinti atitinkamas Audito Rūmų rekomendacijas, kaip sutarta su Komisija;

51. prašo Komisijos užtikrinti patikimus standartus ir imtis veiksmų, kad būtų sukurta veiksminga privaloma sistema, pagal kurią būtų galima užtikrinti alyvpalmių aliejaus tvarumą;

52. mano, kad ES naudojamiems šalutiniams alyvpalmių produktams, pavyzdžiui, alyvpalmių sėklų miltams arba išspaudoms, taip pat turėtų būti taikomos sertifikavimo sistemos;

Iniciatyvos

53. teigiamai vertina bet kurią daugelio suinteresuotųjų subjektų iniciatyvą, kuria siekiama užsibrėžti ir įgyvendinti plataus užmojo standartus, įskaitant žmogaus teisių, teisių į žemę ir darbuotojų teisių standartus, skirtus tvaraus alyvpalmių aliejaus gamybai;

54. pritaria Jungtinių Tautų tvaraus alyvpalmių aliejaus iniciatyvoje ir 2015 m. Amsterdamo deklaracijoje užsibrėžtiems tikslams, pagal kuriuos iki 2020 m. turi būti pasiekta, kad nebūtų naikinami miškai ir nekiltų konfliktų tiekimo grandinėje;

55. atkreipia dėmesį į iniciatyvų, pvz., Niujorko deklaracijos dėl miškų¹, kuria siekiama padėti privačiam sektoriui pasiekti tikslą ne vėliau kaip 2020 m. padaryti galą miškų naikinimui dėl žemės ūkio žaliavų, pvz., alyvpalmių aliejaus, sojos, popieriaus ir jautienos produktų, gamybos, potencialą; pažymi, kad kai kurios įmonės turi platesnio užmojo tikslų, bet, nepaisant to, kad 60 proc. įmonių alyvpalmių aliejaus gamybos srityje įsipareigojo vykdyti tokias iniciatyvas, iki šiol tik 2 proc. gali atsekti palmių aliejų, kuriuo prekiauja, iki jo šaltinio²;

56. ragina Komisiją, valstybes nares ir pramonės atstovus remti iniciatyvas, pvz., didelių anglies sancaupų metodą, pagal kurį nustatomos vietovės, tinkamas alyvpalmių plantacijoms, t. y. nualintas mažą anglies dioksido saugojimo potencialą ir menką gamtinę vertę turinčias žemes, ir taip skatinti iš tikrųjų tvarią alyvpalmių aliejaus gamybą, kuri gali būti vykdoma nenaikinant miškų ir nekenkiant išsaugojimo požiūriu vertingoms ekosistemoms;

Dialogas siekiant geresnio valdymo šalyse-gamintojose

57. ragina Komisiją prireikus vesti aktyvesnį dialogą su alyvpalmių aliejų gaminančių šalių vyriausybėmis ir įmonėmis, be kita ko, sudarant dvišalius susitarimus su šalimis gamintojomis, skatinti veiksmingus aplinkosaugos srities teisės aktus siekiant išvengti žalingų žemės naudojimo paskirties keitimų ir nustatyti griežtesnius standartus aplinkosaugos, biologinės įvairovės išsaugojimo, žmogaus, socialinių ir darbo teisių, teisės į žemę ir žemės valdymą ir skaidrumo dėl žemės naudojimo ir įmonių nuosavybės standartus, taip pat rengti konsultacijas su vietos bendruomenėmis, siekiant išvengti žemės užgrobimo;

ES teisinė sistema, įskaitant raginimus Komisijai

¹ 2014 m. JT aukščiausiojo lygio susitikimas klimato kaitos klausimais.

² <http://forestdeclaration.org/wp-content/uploads/2015/09/2016-NYDF-Goal-2-Assessment-Report.pdf>

58. suvokia, kad ES yra trečioji pasaulyje pagal dydį alyvpalmių aliejaus ir alyvpalmių sėklų importuotoja, ir pabrėžia, jog reikia nustatyti taisykles, kurios padėtų užtikrinti tikrą alyvpalmių aliejaus gamybos tvarumą;
59. ragina Komisiją ir valstybes nares sustiprinti esamas kontrolės priemones ir naudoti visas priemones, kurios būtinos siekiant užkirsti kelią alyvpalmių aliejaus, pagaminto panaikinus miškus, importui į ES, sukurti reguliavimo sistemą, apimančią griežtas ir vykdytinas priemones, kuriomis būtų užtikrinama, kad visi dalyviai visais tiekimo grandinės etapais, įskaitant Europos finansų įstaigas, investicijas ir jų teikiamas paskolas, dalyvautų iš tiesų tvarioje palmių aliejaus gamyboje, kurioje užtikrinama miškų, miškų teritorijose gyvenančių tautų ir biologinės įvairovės apsauga;
60. ragina Komisiją aiškiai nustatyti sankcijas už reikalavimų nesilaikymą, kartu palaikant prekybos ryšius su trečiosiomis šalimis;

Precedentai ir galiojantys teisės aktai

61. mano, kad pagal analogiją su kakavos sektoriuje taikomu modeliu būtų galima nustatyti tarptautinius tvarios alyvpalmių aliejaus gamybos standartus, ir atkreipia dėmesį į tai, kad priemonės, panašios į ES medienos reglamentą, gali padėti užtikrinti, kad į ES rinką patektų tik teisėtai pagaminti produktai;
62. ragina įtraukti į ES biodegalų politiką veiksmingus tvarumo kriterijus, kurie apsaugotų didelės biologinės įvairovės vertės žemę, kurioje yra didelių anglies sancaupų ir durpynų, taip pat apimančius socialinius kriterijus;

Dvišalių susitarimų ir prekybos panaudojimas

63. pažymi, kad tokie mechanizmai, kaip savanoriškos partnerystės susitarimai, gali padėti išaiškinti teisėtumo klausimus, susijusius su miškų konversija į žemės ūkio paskirties žemę ir žemės grobimu, skatinant nacionalines žemės reformas ir skaidrumą žemės naudojimo požiūriu;
64. ragina naudotis dvišaliais susitarimais kaip katalizatoriumi siekiant užtikrinti veiksmingą aplinkos apsaugą, be kita ko, taikant diferencijuotas tarifų sistemas, priklausomai nuo to, ar alyvpalmių aliejus yra iš tvarios arba netvarios gamybos, arba neįtraukti netvariu būdu pagaminto alyvpalmių aliejaus ir jo darinių iš laisvosios prekybos susitarimų;
65. ragina Komisiją į derybas dėl prekybos susitarimų su alyvpalmių aliejų gaminančiomis šalimis įtraukti kovos su miškų naikinimu garantiją ir poreikį gerbti vietos bendruomenių teises;

Pagalbos teikimas ir pajėgumų stiprinimas

66. primygtinai pabrėžia, kaip svarbu remti besivystančias šalis skiriant joms daugiau lėšų valdymui, vykdymo užtikrinimui ir teisminėms procedūroms gerinti vietos, regiono ir nacionaliniu lygmenimis, siekiant apsaugoti miškus ir durpynus bei plėsti agroekologinių ūkininkavimo metodų taikymą;
67. ragina Komisiją skatinti keistis geriausia patirtimi apie skaidrumą ir vyriausybių ir

bendrovių, kurios naudoja alyvpalmių aliejų, tarpusavio bendradarbiavimą ir kartu su valstybėmis narėmis dirbti su trečiosiomis šalimis tam, kad būtų parengti ir įgyvendinti nacionalinės teisės aktai, ir būtų laikomasi įprastų bendruomenių teisių į žemę, siekiant užtikrinti, kad būtų apsaugoti miškai, miško teritorijoje gyvenantys žmonės ir jų pragyvenimo šaltiniai;

Galiojantys ES įsipareigojimai ir veiksmų planas

68. ragina Komisiją laikytis ES tarptautinių įsipareigojimų, *inter alia*, prisiimtus Paryžiaus klimato konferencijoje (COP 21), Jungtinių Tautų Miškų forume¹, pagal JT biologinės įvairovės konvenciją (JTBIK)², Niujorko deklaraciją dėl miškų, Darnaus vystymosi tikslą iki 2020 m. nutraukti miškų naikinimą³ ir Miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos mediena (FLEGT) veiksmų planą ir dėti daugiau pastangų siekiant plėtoti visapusišką ES miškų ir miškuose gyvenančių žmonių teisių apsaugos veiksmų planą, o taip pat pateikti konkrečių pasiūlymų, kaip sustabdyti miškų naikinimą ir miškų alinimą, kurie apimtų nuostatas dėl prekybos žemės ūkio produkcija, ypač alyvpalmių aliejumi, ir užkirstų kelią tam, kad monokultūrų plantacijos būtų laikomos miškų atkūrimu;
69. pabrėžia, kad socialiniai ir aplinkosaugos kriterijai, įskaitant teisę naudotis žeme, turi būti viršesni už vien tik pelnu pagrįsto įvairių miškų plėtros strategijų vertinimo logiką;
70. ragina ES lygmeniu vykdyti daugiau tvarių pašarų mokslinių tyrimų siekiant Europos žemės ūkiui sukurti alyvpalmių produktų alternatyvų.

¹ Jungtinių Tautų Miškų forumo išvados.

² Jungtinių Tautų Biologinės įvairovės konvencija, Aičio tikslai: <https://www.cbd.int/sp/targets/>

³ Darnaus vystymosi tikslai, 15 straipsnio 2 dalis: tikslas sustabdyti miškų naikinimą: <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg15>.

GALUTINIO BALSAVIMO NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	28.2.2017
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 34 -: 3 0: 3
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera Garcí, Eric Andrieu, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz Garcí, Jan Huitema, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Zbigniew Kuźmiuk, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Marijana Petir, Laurentiu Rebege, Bronis Ropė, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Marco Zullo
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Franc Bogovič, Michela Giuffrida, Florent Marcellesi, Anthea McIntyre, Susanne Melior, Sofia Ribeiro

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

34	+
ALDE	Jan Huitema, Ivan Jakovčić, Ulrike Müller
ECR	Beata Gosiewska, Zbigniew Kuźmiuk, Anthea McIntyre, James Nicholson
EPP	Franc Bogovič, Daniel Buda, Michel Dantin, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Esther Herranz García, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Sofia Ribeiro, Czesław Adam Siekierski
EUL/NGL	Matt Carthy
Greens/EFA	Martin Häusling, Florent Marcellesi, Bronis Ropé
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Viorica Dăncilă, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Michela Giuffrida, Susanne Melior, Tibor Szanyi, Marc Tarabella

3	-
EFDD	Marco Zullo
EUL/NGL	Luke Ming Flanagan, Anja Hazekamp

3	0
EFDD	John Stuart Agnew
ENF	Laurențiu Rebegea
EUL/NGL	Maria Lidia Senra Rodríguez

Simbolių paaiškinimai:

+ : balsavo „už“

- : prieš

0 : susilaikė